

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. c)Matematică $M_{tehnologic}$

Model

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p** 1. Determinați termenul a_1 al progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_2 = 7$ și $a_6 = 23$.
- 5p** 2. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 8x - 5$. Determinați numărul real a pentru care punctul $A(a, 3a)$ aparține graficului funcției f .
- 5p** 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_4 x + \log_4(3x) = \log_4 12$.
- 5p** 4. Determinați probabilitatea ca, alegând un număr n din mulțimea numerelor naturale de două cifre, \sqrt{n} să fie număr natural par.
- 5p** 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(-3, 2)$, $B(1, 4)$ și $C(6, 0)$. Determinați distanța dintre mijloacele segmentelor AB și OC .
- 5p** 6. Se consideră triunghiul ABC , dreptunghic în A , cu $BC = 16$ și măsura unghiului B egală cu 30° . Arătați că aria triunghiului ABC este egală cu $32\sqrt{3}$.

Soluții**Subiectul 1**

$$\begin{aligned} 1. \quad & a_2 = a_1 + r = 7 \\ & a_6 = a_1 + 5r = 23 \end{aligned}$$

Se formează sistemul de două ecuații cu două necunoscute:

$$\begin{cases} a_1 + r = 7 \\ a_1 + 5r = 23 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - r = -7 \\ a_1 + 5r = 23 \end{cases} \Rightarrow 4r = 16 \Rightarrow r = 4$$

Se înlocuiește rația aflată în prima ecuație din sistem și se obține:

$$a_1 + 4 = 7$$

$$\Rightarrow a_1 = 3$$

$$2. \quad A(a, 3a) \in G_f \Leftrightarrow f(a) = 3a$$

$$f(a) = 8a - 5$$

Rezultă

$$8a - 5 = 3a$$

$$5a = 5$$

$$a = 1$$

3. Punem condiție de existență $x > 0$.

Ecuația dată devine:

$$\log_4(3x^2) = \log_4 12$$

$$3x^2 = 12$$

$$x^2 = 4$$

Obținem $x = -2$ care nu convine deoarece nu verifică condiția de existență și $x = 2$ care convine.

4. Probabilitatea unui eveniment se calculează cu formula:

$$P = \frac{\text{numar_cazuri_favorabile}}{\text{numar_cazuri_posibile}}$$

Numerele naturale de două cifre sunt 10,11,12,...,99.

În total sunt $99 - 9 = 90$ numere naturale de două cifre deci avem 90 de cazuri posibile.

Cazurile favorabile sunt:

$n = 16$ deoarece $\sqrt{n} = \sqrt{16} = 4$ este număr par.

$n = 36$ deoarece $\sqrt{n} = \sqrt{36} = 6$ este număr par.

$n = 64$ deoarece $\sqrt{n} = \sqrt{64} = 8$ este număr par.

În total sunt 3 cazuri favorabile.

Rezultă $P = \frac{3}{90} = \frac{1}{30}$

5. Mijlocul unui segment este $M\left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right)$.

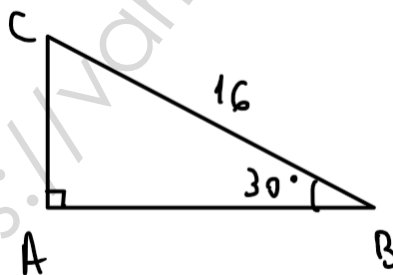
$$A(-3,2) \quad B(1,4) \quad \Rightarrow \quad M\left(\frac{-3+1}{2}, \frac{2+4}{2}\right) \Rightarrow M(-1,3) \text{ unde } M \text{ este mijlocul lui } AB.$$

$$O(0,0) \quad C(6,0) \quad \Rightarrow \quad N\left(\frac{0+6}{2}, \frac{0+0}{2}\right) \Rightarrow N(3,0) \text{ unde } N \text{ este mijlocul lui } OC.$$

Distanța dintre două puncte în plan se calculează cu formula $MN = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$.

Obținem $MN = \sqrt{(3 - (-1))^2 + (0 - 3)^2} = \sqrt{4^2 + (-3)^2} = \sqrt{16 + 9} = \sqrt{25} = 5$

6.



Într-un triunghi dreptunghic cu un unghi de 30° , cateta care se opune unghiului de 30° este egală cu jumătate din ipotenuză.

Rezultă $AC = \frac{BC}{2} = \frac{16}{2} = 8$

Din teorema lui Pitagora aflăm și cealaltă catetă:

$$AB^2 + AC^2 = BC^2$$

$$AB^2 + 8^2 = 16^2$$

$$AB^2 = 256 - 64$$

$$AB^2 = 192$$

$$AB = \sqrt{192} = 8\sqrt{3}$$

Aria este $A_{\Delta ABC} = \frac{AB \cdot AC}{2} = \frac{8 \cdot 8\sqrt{3}}{2} = 32\sqrt{3}$

SUBIECTUL al II-lea

1. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} -3 & 3 \\ -2 & -1 \end{pmatrix}$ și $B(x) = \begin{pmatrix} x+1 & -3 \\ 2 & x-1 \end{pmatrix}$, unde x este număr real.

5p a) Arătați că $\det A = 9$.

5p b) Determinați numărul real x pentru care $B(3) \cdot B(4) = xB(1)$.

5p c) Determinați numărul real a pentru care matricea $B(a)$ este inversa matricei $C = \frac{1}{9}A$.

2. Se consideră polinomul $f = X^3 + X^2 + mX - 4$, unde m este număr real.

5p a) Pentru $m = 1$, arătați că $f(2) = 10$.

5p b) Pentru $m = -4$, determinați rădăcinile polinomului f .

5p c) Demonstrați că, pentru orice număr natural nenul m , polinomul f nu are toate rădăcinile reale.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} -3 & 3 \\ -2 & -1 \end{vmatrix} = (-3)(-1) - (-2) \cdot 3 = 3 + 6 = 9$

b)

$$B(3) = \begin{pmatrix} 4 & -3 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$$

$$B(4) = \begin{pmatrix} 5 & -3 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

$$B(1) = \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$$

$$B(3) \cdot B(4) = \begin{pmatrix} 4 & -3 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 5 & -3 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 14 & -21 \\ 14 & 0 \end{pmatrix} = 7 \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} = 7B(1)$$

$$\Rightarrow x = 7$$

c)

$$B(a) \cdot C = \begin{pmatrix} a+1 & -3 \\ 2 & a-1 \end{pmatrix} \cdot \frac{1}{9} \begin{pmatrix} -3 & 3 \\ -2 & -1 \end{pmatrix} = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} -3a+3 & 3a+6 \\ -2a-4 & -a+7 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{-3a+3}{9} & \frac{3a+6}{9} \\ \frac{-2a-4}{9} & \frac{-a+7}{9} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{-a+1}{3} & \frac{a+2}{3} \\ \frac{-2a-4}{9} & \frac{-a+7}{9} \end{pmatrix}$$

$$B(a) \cdot C = C \cdot B(a) = I_2$$

$$\begin{pmatrix} \frac{-a+1}{3} & \frac{a+2}{3} \\ \frac{-2a-4}{9} & \frac{-a+7}{9} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow a = -2$$

2.a) $f(2) = 2^3 + 2^2 + 2 - 4 = 8 + 4 + 2 - 4 = 10$

b) $f = X^3 + X^2 - 4X - 4 = X^2(X+1) - 4(X+1) = (X^2 - 4)(X+1) = (X-2)(X+2)(X+1)$

$$(x-2)(x+2)(x+1) = 0$$

$$x-2=0 \Rightarrow x=2$$

$$x+2=0 \Rightarrow x=-2$$

$$x+1=0 \Rightarrow x=-1$$

c) Scriem relațiile lui Viete:

$$V_1 = x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} = -1$$

$$V_2 = x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = \frac{c}{a} = m$$

$x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = V_1^2 - 2V_2 = 1 - 2m < 0, \forall m \in \mathbb{N}^*$ deci polinomul f nu are toate rădăcinile reale.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : (-2, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{x + 2}$.

5p a) Arătați că $f'(x) = \frac{x^2 + 4x - 5}{(x + 2)^2}, x \in (-2, +\infty)$.

5p b) Arătați că $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{e^x} = 0$.

5p c) Demonstrați că funcția f este convexă.

2. Se consideră funcția $f : (-1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + 1 + \frac{1}{\sqrt{x + 1}}$.

5p a) Arătați că $\int_1^3 \left(f(x) - \frac{1}{\sqrt{x + 1}} \right) dx = 6$.

5p b) Arătați că $\int_0^8 (f(x) - x - 1) dx = 4$.

5p c) Arătați că volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției $g : [0, 3] \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = f(x)$, este egal cu $\pi \left(\frac{91}{3} + \ln 4 \right)$.

Subiectul 3

1.a)
$$f'(x) = \left(\frac{x^2 - 2x + 1}{x + 2} \right)' = \frac{(x^2 - 2x + 1)'(x + 2) - (x^2 - 2x + 1)(x + 2)'}{(x + 2)^2} = \frac{(2x - 2)(x + 2) - (x^2 - 2x + 1)}{(x + 2)^2} = \frac{2x^2 + 4x - 2x - 4 - x^2 + 2x - 1}{(x + 2)^2} = \frac{x^2 + 4x - 5}{(x + 2)^2}, \forall x \in (-2, +\infty)$$

b)

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x^2 - 2x + 1)^{\left(\frac{\infty}{\infty}\right)}}{e^x(x + 2)} \stackrel{L.H.}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x^2 - 2x + 1)'}{[e^x(x + 2)]'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - 2}{e^x(x + 3)} \stackrel{\left(\frac{\infty}{\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(2x - 2)'}{[e^x(x + 3)]'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{e^x(x + 4)} = \frac{2}{+\infty} = 0$$

c)

$$f''(x) = \left(\frac{x^2 + 4x - 5}{(x + 2)^2} \right)' = \frac{(x^2 + 4x - 5)'(x + 2)^2 - (x^2 + 4x - 5)((x + 2)^2)'}{((x + 2)^2)^2} = \frac{(2x + 4)(x + 2)^2 - (x^2 + 4x - 5)2(x + 2)}{(x + 2)^4} = \frac{(x + 2)[(2x + 4)(x + 2) - 2(x^2 + 4x - 5)]}{(x + 2)^4} = \frac{2x^2 + 4x + 4x + 8 - 2x^2 - 8x + 10}{(x + 2)^3} = \frac{18}{(x + 2)^3} > 0, \forall x \in (-2, +\infty) \text{ deci}$$

funcția f este convexă.

$$\begin{aligned} \mathbf{2.a)} \int_1^3 \left(f(x) - \frac{1}{\sqrt{x+1}} \right) dx &= \int_1^3 \left(x+1 + \frac{1}{\sqrt{x+1}} - \frac{1}{\sqrt{x+1}} \right) dx = \int_1^3 (x+1) dx = \left(\frac{x^2}{2} + x \right) \Big|_1^3 = \left(\frac{3^2}{2} + 3 \right) - \left(\frac{1^2}{2} + 1 \right) = \\ &= \frac{9}{2} + 3 - \frac{1}{2} - 1 = \frac{8}{2} + 2 = 4 + 2 = 6 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbf{b)} \int_0^8 (f(x) - x - 1) dx &= \int_0^8 \left(x+1 + \frac{1}{\sqrt{x+1}} - x - 1 \right) dx = \int_0^8 \left(\frac{1}{\sqrt{x+1}} \right) dx = \int_0^8 (x+1)^{-\frac{1}{2}} (x+1)' dx = \\ &= \frac{(x+1)^{-\frac{1}{2}+1}}{-\frac{1}{2}+1} \Big|_0^8 = 2\sqrt{x+1} \Big|_0^8 = 2\sqrt{8+1} - 2\sqrt{0+1} = 6 - 2 = 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbf{c)} V &= \pi \int_0^3 g^2(x) dx = \pi \int_0^3 \left(x+1 + \frac{1}{\sqrt{x+1}} \right)^2 dx = \pi \int_0^3 \left((x+1)^2 + 2(x+1) \frac{1}{\sqrt{x+1}} + \frac{1}{x+1} \right) dx = \\ &= \pi \int_0^3 \left((x+1)^2 + 2\sqrt{x+1} + \frac{1}{x+1} \right) (x+1)' dx = \pi \left(\frac{(x+1)^3}{3} + 2 \frac{(x+1)^{\frac{1}{2}+1}}{\frac{1}{2}+1} + \ln|x+1| \right) \Big|_0^3 = \\ &= \pi \left(\frac{(3+1)^3}{3} + 2 \frac{(3+1)^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + \ln|3+1| \right) - \pi \left(\frac{(0+1)^3}{3} + 2 \frac{(0+1)^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + \ln|0+1| \right) = \pi \left(\frac{64}{3} + 4 \frac{8}{3} + \ln 4 \right) - \pi \left(\frac{1}{3} + 4 \frac{1}{3} \right) = \\ &= \pi \left(\frac{64}{3} + \frac{32}{3} + \ln 4 \right) - \pi \left(\frac{1}{3} + \frac{4}{3} \right) = \pi \left(\frac{64}{3} + \frac{32}{3} + \ln 4 - \frac{1}{3} - \frac{4}{3} \right) = \pi \left(\frac{91}{3} + \ln 4 \right) \end{aligned}$$